Ceza Bölümü 1996/22 E., 1996/22 K.

- **DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ İLE ASLİYE CEZA MAHKEMESİ ARASINDA GÖREV UYUŞMAZLIĞI**
- **DGM İLE ASLİYE CEZA MAHKEMESİ ARASINDA GÖREV UYUŞMAZLIĞI**
- **UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN GÖREV ALANI**

- 765 S. TÜRK CEZA KANUNU (MÜLGA) [Madde 312]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 14]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 1]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 27]
- 2845 S. DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNİN KURULUŞ VE YARGI... [Madde 9]
- 2845 S. DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNİN KURULUŞ VE YARGI... [Madde 18]
- 2845 S. DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNİN KURULUŞ VE YARGI... [Madde 28]
- 3713 S. TERÖRLE MÜCADELE KANUNU [Madde 8]

"İçtihat Metni"

OLAY : Erzurum E-Tipi ve Özel cezaevlerinde bulunan bir kısım tutuklu ve hükümlülerin kendilerine bazı hakların tanınmadığı ve bir kısım isteklerinin cezaevlerince yeterince karşılanmadığını ileri sürerek açlık grevine başlamaları üzerine, her iki cezaevinde yerinde inceleme ve gözlemlerde bulunmak üzere, her iki cezaevinde yerinde inceleme ve gözlemlerde bulunmak üzere, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneğinden 4 üye ile, İnsan Haklarından sorumlu Devlet Bakanlığı danışmanlarından sanık M.A. ve bir diğer temsilcinin bulunduğu 6 kişilik heyet, 1.6.1995 günü belirtilen cezaevlerinde incelemeler yaptıktan sonra, koğuş temsilcilerinden oluşan 11 siyasi tutuklunun heyet üyeleri ile özel olarak görüşme yapmak istemeleri üzerine, 1. müdürün odasında heyet ve Cumhuriyet Başsavcısının huzurunda 2.5 saat görüşüldüğü, görüşmeden sonra sanık M.A.`

`nın bu tutuklularla ayrıca özel bir görüşme yapmak istediğini bildirdiği, bu defa 2. müdürün odasında yapılan görüşme çıkışında 11 kişiye hitaben Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan propaganda yaptığı ileri sürülerek, 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasasının 8/1 maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 21.12.1995 gün ve 496-467 sayılı iddianamesi ile kamu davası açılmıştır.

Erzincan 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi 8.1.1996 gün ve E.95/472, K.96/3 sayıyla; sanığın propaganda niteliğinde kabul edilen sözlerinin, tutuklu ve hükümlülerin idareye karşı gelmeye, direnmeye, yasal olmayan eylemlere, dolayısı ile yönetime itaatsizliğe telkin ve teşvik ettiği, bunun da TCK. 312/1 maddesinde tarif edilen suçu oluşturduğu, 3842 sayılı Yasa ile değişik 2845 sayılı yasanın 9, CMUK. 7. ve 2845 sayılı yasanın 18. maddeleri uyarınca mahkemenin görevsizliğine, dosyanın görevli ve yetkili Erzurum Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmesine dosya üzerinde karar vermiş, savcılık dosyayı Erzurum C. Başsavcılığına göndermiştir.

Erzurum 2. Asliye Ceza Mahkemesi 2.4.1996 gün ve 110-162 sayıyla; sanığın E-Tipi ve Özel Tip Cezaevinde gözlem ve toplu görüşme sırasında mahkumlara söylediği iddia edilen: "Sizler sessiz kalıyorsunuz, direnin, gerekirse idarenin tepesine binelim, sizler içten, biz dıştan davamızı zafere ulaştıracağız" şeklindeki konuşmanın 3842 sayılı Yasayla değişik 2845 sayılı yasanın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan sözlü propaganda niteliğini taşıdığından yargılama görevinin, aynı Yasanın 9. maddesi gereğince Devlet Güvenlik Mahkemesine ait olduğuna CMUK. 7 ve 263. maddeleri uyarınca mahkemenin görevsizliğine, meydana gelen görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere C. Savcılığına tevdiine karar vermiş, Savcılıkça acele itiraz yoluna başvurulmadığından karar kesinleşmiştir.

Dosya, Erzurum C. Başsavcılığının 25.4.1996 gün ve 1125 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selçuk Tüzün`

`ün Başkanlığında; İrfan Kılınç, Teoman Üneri, Seydi Yetkin, Fahrettin Demirağ, Dr. Ferhat Ferhanoğlu, A. Necmi Özler`

`in katılmaları ile yaptığı 14.6.1996 günlü toplantıda, raportör Hakim Ayten Anıl`

`ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Hakim Yb. Oktay Yüksel`

`in: başvurunun, 2247 S. Yasanın 1. ve 27. maddelerine göre reddinin gerektiği yolundaki yazılı düşünceleri doğrultusunda sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere anlaşmazlık, Devletin Ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan sözlü propaganda yapıldığı iddiası ile açılan kamu davası nedeniyle meydana gelen olumsuz görev uyuşmazlığına ilişkindir.

2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunu`

`nun 18. maddesinde "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu`

`nun hükümlerinin uygulanması bakımından, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ağır ceza mahkemesi derecesindedir." denilmiş ve aynı kanunun 28. maddesinde de; "Devlet Güvenlik Mahkemeleri arasındaki yetki uyuşmazlıkları ve ilk derece adli yargı mahkemeleri ile Devlet Güvenlik Mahkemeleri arasındaki görev uyuşmazlıklarının Yargıtay ilgili ceza dairesi tarafından öncelikle ve kesin olarak çözümleneceği" belirtilmiştir.

2247 sayılı Kanunun 1. maddesinde; Uyuşmazlık Mahkemesinin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını çözmeye yetkili bir yüksek mahkeme olduğu ve aynı Yasanın 14. maddesinde de Uyuşmazlık Mahkemesinin görev alanına giren olumsuz bir görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için adli, idari ve askeri yargı mercilerinden en az ikisinin kesinleşmiş görevsizlik kararlarının mevcut olması gerektiği belirtilmiştir.

Dosyadaki görevsizlik kararları adli yargı düzeninde yer alan Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesi ile Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi arasında meydana gelmiş bulunmaktadır.

Bu durumda, Uyuşmazlık Mahkemesinin görev alanı dışında kalan olumsuz görev uyuşmazlığına ilişkin başvurunun 2247 sayılı

Yasanın 1. ve 27. maddeleri gereğince reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre; Uyuşmazlık Mahkemesinin görevine girmeyen başvurunun 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Yasanın 1. ve 27. Maddeleri uyarınca reddine, 14.6.1996 gününde oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.